



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. vasario 11 d. Nr. 21RE3-58 (AG3-10/23-2026)

Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos „Asmuo X“ atstovo M. J. skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimų nustatymo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjos „Asmuo X“ (toliau – ir pareiškėja) atstovas M. J. (toliau – ir pareiškėjos atstovas) 2026 m. sausio 8 d. pateikė Komisijai skundą „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos sprendimo“ (toliau – ir skundas), kuriuo prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovė arba Administracija) 2025 m. gruodžio 30 d. sprendimą dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos sumažinimo nuo 228,80 Eur iki 124,80 Eur (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti atsakovę atlikti pakartotinį pareiškėjos individualios pagalbos poreikio vertinimą.

Skunde nurodoma, kad Sprendimas neatitinka faktinės asmens sveikatos, funkcinės būklės ir medicininių duomenų, yra nepagrįstas, neproporcingas ir prieštarauja realiai susiklosčiusioms aplinkybėms. Pažymima, kad per pastaruosius metus asmens būklė akivaizdžiai pablogėjo, o ne pagerėjo, ką patvirtina šios aplinkybės: asmuo serga (duomenys neskelbtini) didinantis kasdienės pagalbos poreikį, šeimos gydytoja dėl progresuojančio vaikščiojimo sutrikimo yra išrašiusi neįgaliojo vežimėlį, kas objektyviai patvirtina funkcinės būklės pablogėjimą ir paneigia bet kokius teiginius apie pagerėjimą.

Teigiama, kad nors individualios pagalbos poreikio vertinimas buvo atliktas gyvai, jis buvo trumpalaikis, paviršutiniškas ir nepakankamai išsamus, neįvertinant realių kasdienio funkcionavimo sunkumų, lėtinių ligų progresavimo ir akivaizdaus savarankiškumo sumažėjimo. Sprendime konstatuotas funkcinės būklės pagerėjimas nepagrįstas jokiais objektyviais mediciniais ar funkciniais duomenimis, todėl laikytinas pažeidžiančiu proporcingumo, objektyvumo ir teisingumo principus bei neatitinkančiu faktinių aplinkybių.

Atsakovė atsiliepimu su skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime dėl skunde nurodytų argumentų pažymima, kad skundu, iš esmės, yra kritikuojamas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio lygio nustatymas, t. y. kitos įstaigos atlikti veiksmai ir priimtas sprendimas. Atsakovė atkreipia dėmesį, kad tikslinių individualios pagalbos teikimo išlaidų finansavimo šaltinius, teisę į šias išmokas turinčius asmenis, tikslinių kompensacijų dydžius, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymas (toliau – ir TKĮ; 1 straipsnio 1 dalis). To paties įstatymo 3 straipsnis numato, kad teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją turi

asmenys, kuriems Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis. Tai reiškia, kad sprendimus dėl asmens su negalia individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, jų lygio ir terminų priima Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra), o individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijas skiria ir moka savivaldybės, kurioje yra asmens, turinčio teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, gyvenamoji vieta, administracija (TKĮ 6 straipsnio 1 dalis).

Apibendrinama Administracija nurodo, kad atsakovė tik nustačiusi, jog asmeniui yra nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, priima sprendimą dėl tikslinės kompensacijos skyrimo ir atitinkamai šią kompensaciją moka. Atsakovė nevertina asmens sveikatos būklės ir nenustato nei tikslinės kompensacijos poreikio, nei jo lygio, nes, kaip minėta, pagal teisės aktuose nustatytą kompetenciją Agentūrai, o ne savivaldybės Administracijai, yra pavesta nustatyti tikslinės kompensacijos poreikį, jų lygį ir terminus, ir priimti su tuo susijusius sprendimus. Dėl to atsakovė negali atlikti pakartotini individualios pagalbos poreikio vertinimą, vertinant sveikatos būklę, remiantis mediciniais dokumentais, kaip prašoma skundu.

Be to, atsiliepiame akcentuojama, kad TKĮ 4 straipsnio 2 dalimi yra numatyti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų dydžiai. Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. A1-39 „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) 14 punkte numatyta, kad kompensacijos turi būti perskaičiuojamos kiekvieną kartą, kai yra patvirtinamas naujas tikslinių kompensacijų bazės dydis. Jei asmens individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis vertinamas pakartotinai ir priimamas sprendimas dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino, kompensacija asmeniui mokama be atskiro jo prašymo (Aprašo 20 punktas). Jeigu individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos gavėjui nustatoma mažesnio lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis ir dėl to keičiasi jam priklausančios tikslinės kompensacijos dydis, naujo dydžio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija pradeda mokėti nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį paskirta individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija, pirmos dienos (TKĮ 7 straipsnio 4 dalis).

Pažymima, kad Administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyrius (toliau – ir Skyrius), gavęs prašymą dėl tikslinės kompensacijos skyrimo, visų pirma turi nustatyti, ar asmuo turi teisę gauti tikslinę kompensaciją, t. y., ar Agentūra yra asmeniui su negalia nustačiusi tikslinės kompensacijos poreikį. Šiuo konkrečiu atveju, pareiškėjos atstovas Atsakovei 2025 m. sausio 21 d. pateikė prašymą skirti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją. Skyrius išnagrinėjęs šį prašymą bei patikrinęs duomenis, esančius Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros duomenų bazėje (toliau – ir ANTAA IS), nustatė, kad pareiškėjai nuo 2024 m. gruodžio 17 d. iki 2025 m. gruodžio 16 d. (pažymos Nr. 461) buvo nustatytas III lygio tikslinės kompensacijos poreikis, todėl Skyrius 2025 m. sausio 21 d. sprendimu Nr. 1647 pareiškėjai skyrė 1,1 tikslinės kompensacijos dydžio išmoką. Artėjant tikslinės kompensacijos mokėjimo termino pabaigai bei vadovaudamasis TKĮ 7 straipsnio 3 dalimi, pareiškėjos atstovas 2025 m. spalio 31 d. išsiuntė informaciją apie šios kompensacijos mokėjimo termino pabaigą bei informavo, kad jei pareiškėjai vėl bus nustatytas tikslinės kompensacijos poreikis, tikslinė kompensacija bus mokama (pratesta) toliau be jokių papildomų prašymų. Tačiau Skyrius 2025 m. gruodžio 30 d. patikrino ANTAA IS ir nustatė, jog pareiškėjai neterminuotai nuo 2025 m. lapkričio 24 d. (pažymos Nr. 12078) buvo nustatytas IV lygio tikslinės kompensacijos poreikis. Tokiu būdu, Agentūrai nustačius mažesnę tikslinės kompensacijos poreikį, Skyrius, vadovaudamasis TKĮ 6 straipsnio 6 dalimi bei TKĮ 7 straipsnio 4 dalies 2 punktu, 2025 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1647 „Dėl išmokos dydžio perskaičiavimo“ perskaičiavo tikslinę kompensaciją, kuri buvo skirta nuo 2024 m. gruodžio 17 d. iki 2025 m. gruodžio 16 d., ir skundžiamu Sprendimu skyrė 0,6 tikslinės kompensacijos dydžio išmoką.

Šioje byloje nagrinėjamas ginčas dėl atsakovės Sprendimo, kuriuo pareiškėjai sumažintas tikslinės kompensacijos dydis, teisėtumo.

Bylos rašytiniais dokumentais nustatyta, kad pareiškėjos atstovas 2025 m. sausio 21 d. pateikė atsakovei prašymą skirti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją.

Atsakovė, išnagrinėjusi šį prašymą bei patikrinusi duomenis, esančius ANTAA IS, nustatė, kad pareiškėjai nuo 2024 m. gruodžio 17 d. iki 2025 m. gruodžio 16 d. buvo nustatytas III lygio tikslinės kompensacijos poreikis, todėl atsakovė 2025 m. sausio 21 d. sprendimu Nr. 1647 pareiškėjai skyrė 1,1 tikslinės kompensacijos dydžio išmoką.

Artėjant tikslinės kompensacijos mokėjimo termino pabaigai bei vadovaudamasis TKĮ 7 straipsnio 3 dalimi, pareiškėjos atstovas 2025 m. spalio 31 d. išsiuntė informaciją apie šios kompensacijos mokėjimo termino pabaigą bei informavo, kad jei pareiškėjai vėl bus nustatytas tikslinės kompensacijos poreikis, tikslinė kompensacija bus mokama (pratęsta) toliau be jokių papildomų prašymų.

Atsakovė, 2025 m. gruodžio 30 d. patikrinusi ANTAA IS ir nustačiusi, jog pareiškėjai neterminuotai nuo 2025 m. lapkričio 24 d. buvo nustatytas IV lygio tikslinės kompensacijos poreikis, t. y. mažesnis tikslinės kompensacijos poreikis, vadovaudamasi TKĮ 6 straipsnio 6 dalimi bei TKĮ 7 straipsnio 4 dalies 2 punktu, 2025 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1647 „Dėl išmokos dydžio perskaičiavimo“ perskaičiavo tikslinę kompensaciją, kuri buvo skirta nuo 2024 m. gruodžio 17 d. iki 2025 m. gruodžio 16 d., ir skundžiamu Sprendimu skyrė 0,6 tikslinės kompensacijos dydžio išmoką.

Pareiškėjos atstovas, nesutikdamas su skundžiamu Sprendimu, skundu kreipėsi į Komisiją. Skunde teigia, kad Sprendimas neatitinka faktinės asmens sveikatos funkcinės būklės ir medicininių duomenų, yra nepagrįstas, neproporcingas ir prieštarauja realiai susiklosčiusiems aplinkybėms. Taip pat Skunde nurodo, kad individualios pagalbos poreikio vertinimas buvo atliktas paviršutiniškai ir nepakankamai išsamiai, neįvertinant realių kasdieninio funkcionavimo sunkumų, lėtinių ligų progresavimo ir akivaizdaus savarankiškumo sumažėjimo.

Atsakovė su pareiškėjos atstovo skundu nesutinka ir teigia, kad Administracija, iš esmės, negalėtų įgyvendinti skunde keliamų reikalavimų, nes skundžiamas Sprendimas yra nulemtas kitos institucijos – Agentūros, sprendimo, kuriuo pareiškėjai nustatytas asmens su negalia individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, lygis ir terminas.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja TKĮ, Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. A1-39 „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (minėta, Aprašas).

Aprašo 9 punktą numato, kad savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas sprendimą dėl kompensacijos skyrimo ar kompensacijos mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo) priima per Tikslinių kompensacijų įstatyme nustatytą terminą.

TKĮ 4 straipsnio 2 dalimi yra numatyti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų dydžiai: 1) asmenims, kuriems nustatytas pirmo lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 2,6 tikslinių kompensacijų bazės dydžio; 2) asmenims, kuriems nustatytas antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 1,9 tikslinių kompensacijų bazės dydžio; 3) asmenims, kuriems nustatytas trečio lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 1,1 tikslinių kompensacijų bazės dydžio; 4) asmenims, kuriems nustatytas ketvirto lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, – 0,6 tikslinių kompensacijų bazės dydžio. Jeigu, nepasibaigus individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo terminui, asmens individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis vertinamas pakartotinai ir Agentūra priima sprendimą pratęsti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo terminą, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacija mokama be atskiro prašymo, jeigu duomenys apie nustatytą individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikį (asmens, turinčio teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, Agentūros priimto sprendimo pratęsti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos mokėjimo terminą data ir numeris) yra valstybės ar žinybiniuose registruose, valstybės ar savivaldybių informacinėse sistemose arba

individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją mokanti įstaiga šiuos duomenis gauna pagal duomenų teikimo sutartį, kurioje nurodyta asmens duomenų naudojimo tikslas, teisinis pagrindas, sąlygos ir teikiamų asmens duomenų apimtis (TKĮ 6 straipsnio 6 dalis).

Administracijos Skyrius, 2025 m. gruodžio 30 d. patikrinęs ANTAA IS, nustatė, kad pareiškėjai neterminuotai nuo 2025 m. lapkričio 24 d. buvo nustatytas mažesnis – IV lygio tikslinės kompensacijos poreikis, nei buvo nustatytas ankstesniu laikotarpiu nuo 2024 m. gruodžio 17 d. iki 2025 m. gruodžio 16 d., todėl, vadovaudamasis TKĮ 6 straipsnio 6 dalimi bei TKĮ 7 straipsnio 4 dalies 2 punktu, 2025 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1647 „Dėl išmokos dydžio perskaičiavimo“ perskaičiavo tikslinę kompensaciją ir skyrė pareiškėjai 0,6 tikslinės kompensacijos dydžio išmoką.

Komisija, įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes ginčui aktualaus teisinio reglamentavimo kontekste, sutinka su atsakovės pozicija, kad atsakovės sprendimus dėl tikslinės kompensacijos skyrimo ir mokėjimo lemia kitos institucijos – Agentūros – sprendimai, kuriais asmenims su negalia nustatomas konkretus individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, lygis ir terminai. Atsakovė šiuo atveju neatlieka individualios pagalbos poreikio vertinimo, vertinant sveikatos būklę pagal medicininius dokumentus, o tik nustato, ar asmuo turi teisę gauti tikslinę kompensaciją, t. y. ar Agentūra yra asmeniui su negalia nustačiusi tikslinės kompensacijos poreikį ir atitinkamai pagal Agentūros nustatytą individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos lygį skiria TKĮ nustatyto dydžio kompensaciją.

Iš atsakovės į bylą pateikto ANTAA IS išrašo matyti, kad pareiškėjai neterminuotai nuo 2025 m. lapkričio 24 d. buvo nustatytas IV lygio tikslinės kompensacijos poreikis, t. y. mažesnis tikslinės kompensacijos poreikis nei buvo nustatytas anksčiau, todėl atsakovė skundžiamam Sprendimui, vadovaudamasi TKĮ 6 straipsnio 6 dalimi bei TKĮ 7 straipsnio 4 dalies 2 punktu, perskaičiavo tikslinę kompensaciją ir skyrė 0,6 tikslinės kompensacijos dydžio išmoką.

Komisija, atsižvelgdama į išdėstytų aplinkybių visetą, sprendžia, kad skundžiamas Sprendimas yra pagrįstas tiek atsakovės teisingai nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, tiek tinkamai pritaikytomis aktualiomis teisės normomis, taigi, yra teisėtas, jį naikinti pareiškėjos atstovo skundo motyvais nėra pagrindo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos „Asmuo X“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė